

**Western Balkans
Digital Summit**
Skopje 2018

**ЗАКЛУЧОЦИ
ОД ДИГИТАЛНИОТ САМИТ НА ЗАПАДЕН
БАЛКАН 2018**

18-19 АПРИЛ, СКОПЈЕ

ЗАКЛУЧОЦИ ОД ДИГИТАЛНИОТ САМИТ НА ЗАПАДЕН БАЛКАН 2018

На Самитот за Западен Балкан во Трст, ја истакнавме важноста на интеграцијата на земјите од Западен Балкан во Единствениот Дигитален Пазар на Европската Унија (ЕУ) и ја потврдивме нашата посветеност на целите од компонентата за дигитална интеграција од Повеќегодишниот акциски план (МАР) за регионална економска област (REA).

Со цел да ги комбинираме постојните напори и да развиеме препораки за идна соработка, се договоривме да одржиме Дигитален самит заедно со Европската комисија (ЕК), Советот за регионална соработка со седиште во Сарајево (RCC) и претставници од бизнис секторот, земајќи ги предвид главните приоритети идентификувани за пристап во Единствениот дигитален пазар на ЕУ: дигиталната инфраструктура, сигурност и безбедност и дигитализацијата на индустријата.

Затоа ја поздравуваме ударната иницијатива на ЕК за дигитална агенда, која беше објавена на 6 февруари 2018 година, која ги исполнува нашите очекувања и ги дополнува активностите договорени во Повеќегодишниот Акциски План за регионална економска област.

Го поздравуваме првиот регионален Дигитален Самит што се одржува во Скопје, што ја одразува нашата посветеност за сопственост на процеси за економски развој, со цел да обезбедиме просперитетна и одржлива иднина за нашите граѓани, технолошка трансформација и дигитализација која значително влијае врз работните места, добрата, услугите, индустриите и образованието.

Подржувајќи ја студија "Дигиталната трансформација на Западен Балкан" која прикажува како дигиталната трансформација на регионот може да придонесе за повисок БДП, лидерите на земјите од Западен Балкан изразија подготвеност за понатамошни активности за потребните реформи и приоритети за постигнување на успешна дигитална трансформација на регионалната економија на Западен Балкан, што помага да се зголеми атрактивноста на регионот во однос на инвестициите и развојот на стартапи, проширувања на веќепостоечките компании и нови работни места.

ЧЕТИРИТЕ ПЛАТФОРМИ:

Дигитални вештини

Го потврдуваме интересот на Западно Балканските економии за интеграција во Коалицијата за дигитални вештини и работни места на ЕУ, преку поддржување на целите и принципите на Коалицијата. Ја препознаваме потребата за проактивно учество во програмите и иницијативите на ЕУ, како што се Жени во ИТ, Европска Недела на кодирање (EU Code Week) и прекугранична практикантска работа во рамките на новоформираната Програма за Дигитални можности (Digital Opportunity Scheme).

Како Западно Балкански економии, ја повторуваме важноста за креирање политики за ИКТ сертифицирање за сите групи на население, како и посветеноста за подобрување на дигиталните вештини.

Сигурност и безбедност

Ги поздравуваме дискусиите за подготвеноста на регионот во однос на сајбер-безбедноста и состојбата на усогласување на законската рамка за сајбер-безбедност во Западно Балканските економии, со цел да ја потенцираме важноста на регионалната соработка, но исто така ја поздравуваме и соработката со клучните меѓународни партнери активни во областа на сајбер-безбедноста.

Согласни сме за значајноста на воспоставување соработка со Агенцијата за безбедност на мрежи и информации на Европската унија (ENISA) со поддршка од Советот за регионална соработка со седиште во Сарајево во однос на имплементацијата на Директива за мрежна и информациска безбедност (NIS), вклучувајќи го и изготвувањето на стратегии за сајбер-безбедност, но исто така и за повикот за воспоставување мрежа на Тимови за справување со компјутерски инциденти (CSIRTs) во регионот, со цел постепено да се интегрираат во CIRT мрежата на ЕУ.

Ја изразуваме нашата подготвеност да воспоставиме регионална рамка за признавање на сертификати за електронски потпис и олеснување на прекуграничните доверливи услуги.

Дигитално поврзување

Со потенцирање на недостатоците во дигиталното поврзување во регионот на Западен Балкан и примарната важност за развој на широкопојасен интернет и негов квалитет, наведуваме предуслови за интеграција на регионот во Едиствениот Дигитален Пазар на ЕУ: усвојување на планови за развој на следна генерација широкопојасен интернет, креирање на соодветна средина за инвестиции, воведување на 5G технологија (таму каде што има потреба од истата) и подготовки на Западно Балканските економии за воспоставување на Канцеларии за поддршка на широкопојасен интернет (Broadband Competence Offices).

Ја истакнуваме важноста за проширување на географскиот опсег на Регионалниот договор за роаминг, со цел да се обезбеди целосна покриеност на Западно Балканските економии, но паралелно на тоа да се идентификуваат моделите за намалување на цените во регионот, како и помеѓу регионот и ЕУ.

Ја изразуваме нашата заложба за воспоставување на регионален дијалог со повеќе засегнати чинители, кој ќе ги опфаќа властите, операторите, ИТ-заедниците и организациите за заштита на потрошувачите, фасилитиран од страна на Советот за регионална соработка со седиште во Сарајево и поддржани од ЕК, со цел да се постигне договор за моделот и динамиката на процесот што ќе се имплементира, во однос на намалување на трошоците за меѓународниот роаминг, со цел да се постигне усогласеност со EU Roam-Like-At-Home моделот.

Ја изразуваме нашата подготвеност да го следиме со интерес имплементирањето на проектот WiFi4EU во Земјите членки на ЕУ, за да бидеме подготвени за потенцијално проширување со Западно Балканскиот регион.

Дигитална економја и општество

Ги поздравуваме можностите што економијата базирана на податоци може да ги обезбеди во регионот, како што се: подобрување на квалитетот на порталите за отворени податоци преку тесна регионална соработка за промовирање на Западен

Балкан како регион на отворени податоци; зголемување на регионалната соработка помеѓу дигиталните центри (hubs); координирање на регионалните активности за стандарди за интероперабилност; оценување на побарувачката за воспоставување регионални центри за дигитални иновации; и учење од регионалните владини успешни примери за примена на „облак“ технологии (cloud).

ДИГИТАЛНО ЕКСПО:

Со организирање на Регионално дигитално ЕКСПО и средби на бизниси-со-влади како дел од Дигиталниот самит, економиите од Западен Балкан покажуваат подготвеност за понатамошен квалитетен развој на иновативното партнерство помеѓу јавниот и приватниот сектор.

БОРБА СО ЛАЖНИ ВЕСТИ:

Земајќи ги во предвид неодамнешните случувања во светот и во Европа кои предизвикаа загриженост околу феноменот "лажни вести", Европскиот Парламент, како и Европската комесарка за дигитална економија и општество Марија Габриел, повикаа на европско решение за овој проблем. Со оглед на брзото ширење на лажни вести преку интернет и социјалните медиуми, Дигиталниот Самит претставува можност за разговор на оваа тема и за можните решенија за борбата против овој феномен во дигиталната ера.